

Den lille forskjellen

Feilaktig bokstavering av latinske ord kan føre til endret mening. En bokstav kan være nok.

Å tro at man skal kunne påvirke en ordbok-redaktør er omtrent som å utgi seg for være religionsstifter i vår tid. Det er nærmest en umulighet, og man utsetter seg bare for hån og kritikk fra dem som vet bedre. Det får stå sin prøve.

Denne gang gjelder det ordet *annulus* som ikke sjelden ses likestilt med *anulus*, selv i lærebøkene. Det er jo to forskjellige ord! Mens det første er avledet av *annus* = år, betyr det andre «liten ring», som en diminutivform av *anus*. Et «lite år» blir jo meningsløst.

I Tidsskriftets ordliste er begge formene oppgitt, men på en slik måte at «annulus» skal representere den norske formen, mens «anulus» er den latinske (1) – noe jeg har vanskelig for å forstå logikken i. *Norsk illustrert ordbok* (2) skiller korrekt mellom «anus» og «annus», men likestiller pussig nok diminutivformene. Både i *Gyldendals store norske ordbok* (3) og i *Store norske leksikon* (4) er begge formene oppført som likestilte, mens det i *Norsk medisinsk ordbok* under oppslagsordet *anulus* står at «stavemåten kan også vera *annulus*» (5). Mon det.

Latinen bør i størst mulig utstrekning forbli latin. Ikke i noe latinsk leksikon er de to formene likestilt! Sammenblandingen kan ellers lett få et anstrøk av komikk, slik det visstnok skjedde i førsteutgaven av Robert Palter's bok *The annus mirabilis of Sir Isaac Newton* (6) – da tittelen ved en inkurie ble skrevet med én «n».

Per Holck

per.holck@medisin.uio.no
Anatomisk avdeling
Institutt for medisinske basalfag
Universitetet i Oslo

Litteratur

1. Tidsskriftets ordliste. www.tidsskriftet.no/index.php?nota_id=43 [28.11.2007].
2. Guttu T, red. Norsk illustrert ordbok. Oslo: Kunnskapsforlaget, 1993.
3. Lindskog Bl. Gyldendals store medisinske ordbok. 2. utg. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2003.
4. Store norske leksikon. www.snl.no/utskrift.html?id=13076307 [28.11.2007].
5. Øyri A. Norsk medisinsk ordbok. 8. utg. Oslo: Samlaget, 2007.
6. Palter R. The annus mirabilis of Sir Isaac Newton. Cambridge: The MIT Press, 1971.

Redaksjonen svarer:

I ordlisten har vi ført opp begge former. *Anulus* er, som Holck påpeker, latinsk form og *annulus* norsk form. Hvorfor *annulus* er valgt som offisiell norsk rettskrivningsnorm, kan vi ikke gå inn på her. I Tidsskriftet forholder vi oss i hovedsak til *Tanums store rettskrivningsordbok* (1), der kun *annulus* er oppslagsform og beskrevet som «ring som hører til romersk-katolsk biskops embetsdrakt; bot. ringformet list av celler rundt sporehuset hos bregner; ringrommet mellom rør i boringsbrønn».

Marit Fjellhaug Nylund

marit.nylund@legeforeningen.no
Åslaug Flo
Raida Ødegaard

Litteratur

1. Tanums store rettskrivningsordbok. 9. utg. Oslo: Kunnskapsforlaget, 2005.

Mamma- og para-/tyreoideakirurgi?!

Spesialitetsbetegnelser bør i størst mulig grad være forståelige for folk flest.

Helse- og omsorgsdepartementet har opprettet en ny grenspesialitet under generell kirurgi for å sikre kvaliteten på brystkirurgi og kirurgisk behandling av sykdommer i thyreoidea og parathyreoidea. Grenspesialiteten har fått betegnelsen mamma- og para-/tyreoideakirurgi (1).

For folk flest er denne betegnelsen uforståelig, og skrivemåten, med bindestrek og skråstrek og uten h-en i thyreoidea, nokså spesiell. Betegnelsen er heller ikke i tråd med praksis for andre spesialitetsnavn: I Norge har vi en lang (og god) tradisjon

for å velge forståelige og norske spesialitetsbetegnelser der dette er naturlig. Derfor heter det bl.a. spesialist i barnesykdommer (ikke i pediatri), øyesykdommer (ikke oftalmologi) og fødselshjelp og kvinnesykdommer (ikke obstetikk og gynekologi).

Den nye fagmedisinske foreningen som er etablert i forbindelse med den nye grenspesialiteten, har tatt navnet Norsk forening for bryst- og endokrinkirurgi (2). Denne betegnelsen, bryst- og endokrinkirurgi, har også sine svakheter, men er langt å foretrekke fremfor departementets konstruksjon

og burde vært navnet på den nye grenspesialiteten.

Petter Gjersvik

petter.gjersvik@legeforeningen.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Vågeskar IM. Målbeskrivelse for mamma- og para-/tyreoideakirurgi. www.legeforeningen.no/index.gan?id=130592 [22.11.2007].
2. Norsk forening for bryst- og endokrinkirurgi. www.legeforeningen.no/index.gan?id=118356 [28.11.2007].